

VĂN ĐÁP HỌC PHẬT

Kỳ 33

Giải đáp: Lão pháp sư Tịnh Không

Thời gian: 19/05/2006

Địa điểm: Hiệp hội giáo dục Phật-đà Hồng Kông

Việt dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lưu

Quý vị pháp sư, quý vị đồng tu, hôm nay là chúng ta giải đáp câu hỏi. Ở đây tổng cộng có mươi mấy câu hỏi, trước tiên là bốn câu hỏi của đồng tu Hồng Kông.

Hỏi: Đầu tiên, xin hỏi trong kinh Địa Tạng nhắc đến rất nhiều cúng dường, có ý nghĩa biểu pháp gì?

Đáp: Trong Phật pháp không chỉ là cúng dường, có thể nói là tất cả mọi thiết lập đều là ý nghĩa biểu pháp. Bạn phải hiểu được nghĩa thú của những biểu pháp này, gần như đều ở trong kinh Hoa Nghiêm. Phía trước chúng ta giảng Hoa Nghiêm đều giảng rất chi tiết, nhưng mà thời gian rất dài rồi, các bạn có thể tìm ở phần trước của kinh Hoa Nghiêm. Hiện tại chúng ta đã giảng hơn 3.000 tiếng đồng hồ, đại khái nằm ở 500 tiếng đồng hồ phía trước, ở những chỗ này nói đến rất nhiều, đều có ý nghĩa biểu pháp. Trong Địa Tạng Kinh Khoa Chú, đây là những năm đầu thời Thanh pháp sư Linh Thừa chú giải, cũng nói rất chi tiết, trong chú giải nói rất chi tiết. Trong lúc giảng kinh Địa Tạng, cũng từng báo cáo với các bạn từng chuyện một. Giảng ký của kinh Địa Tạng tương đối ngắn, người nghe cũng rất nhiều, có thể cho mọi người làm tham khảo.

Hỏi: Thứ hai, liệu có nhất thiết phải dựa theo cúng dường như trong kinh điển nói thì mới là nhu pháp hay không?

Đáp: Những điều trong kinh nói tới là lấy ví dụ, bởi vì thời đại khác nhau, phương thức tư duy không giống nhau, đời sống cũng có biến hóa rất lớn, xưa nay khác nhau. Cho nên phải hiểu được cúng dường, cho nên hết thảy cúng dường có một nguyên tắc lớn nhất định phải biết. Không phải là cúng dường để Phật Bồ-tát hưởng thụ, Phật Bồ-tát đối với những thứ trong lục đạo của chúng ta, có thể nói là các ngài không dính nhiễm chút nào. Biểu pháp là nhắc nhở bản thân chúng ta, dụng ý là ở chỗ này. Ví dụ nói cúng dường phô thông nhất, đơn giản nhất là cúng nước, trước mặt Phật Bồ-tát cúng một ly nước. Nước có ý nghĩa gì? Tuyệt đối không phải là để Phật Bồ-tát uống, các ngài không uống thứ này, đây là nhắc nhở tâm của chúng ta phải giống như nước, nước thanh tịnh, nước bình đẳng, là lấy ý nghĩa này. Cho

nên nhìn thấy nước sê nghĩ đến tâm của chúng ta, cho dù là đối với người, đối với việc, đối với hết thảy vạn vật đều phải bình đẳng, đều phải thanh tịnh, không được có ô nhiễm, là lấy ý nghĩa này để cho chúng ta thấy, nhắc nhở chúng ta.

Chúng ta thắp một cây nhang, nhang cũng là cúng dường, cũng không phải là Phật muốn ngửi mùi thơm này, không phải vậy. Nhang đại biểu tín, giới định chân hương, ngũ phần pháp thân hương, để chúng ta nhìn thấy nhang, ngửi thấy mùi nhang thì sẽ nghĩ đến tam học giới định tuệ, sẽ nghĩ đến ngũ phần pháp thân. Cho nên đều là nhắc nhở chính mình, phải hiểu đạo lý này. Cúng dường đèn nến, đèn dầu, nến là đại biểu ý nghĩa gì? Dạy chúng ta nhìn thấy cây nến, đốt cháy chính mình, soi sáng người khác, ý nghĩa này là thế nào? Nhìn thấy thứ này thì chúng ta làm người xử thế phải hiểu được hi sinh công hiến, vì người quên mình, là lấy ý nghĩa này.

Ngay cả kiến trúc cũng không ngoại lệ, bạn xem điện thờ Phật, chúng ta hiện tại ở trong tòa nhà, đây là quyền xảo phuông tiện. Chính thức xây Phật đường, xây điện thờ Phật, bạn xem bên ngoài là hai lớp, bên trong là một lớp. Hai lớp đại biểu điều gì? Đại biểu cho chân đế và tục đế, đây là pháp thế gian và pháp xuất thế gian mà chúng ta nói tới, là hai loại này; nhưng mà trong đó là giống nhau, pháp thế gian và pháp xuất thế gian là một, không phải hai, nó đại biểu ý nghĩa này. Không có thứ nào không có ý nghĩa, có lúc giảng kinh, chúng tôi cũng nói bổ sung, bạn đều phải hiểu. Bạn hiểu thì toàn bộ đều là giáo dục, nhất định phải biết điều này.

Hỏi: Câu hỏi thứ ba, sau khi đức Phật xuất thế, bước đi bảy bước, một ngón tay chỉ trời, một ngón tay chỉ đất rồi nói “thiên thượng nhân gian, duy ngã độc tôn”. Xin hỏi hàm nghĩa trong đó, có phải là đức Phật không khiêm hạ không?

Đáp: Không sai, hiếm có người như bạn đưa ra câu hỏi này, nhưng mà không phải một mình bạn đưa ra câu hỏi này, lúc Thích-ca Mâu-ni Phật tại thế đã có người hỏi câu này, mà người có thắc mắc này qua nhiều thế hệ cũng rất nhiều. Thắc mắc này sanh ra từ chỗ nào? Đó là câu “duy ngã độc tôn”. “Ngã” là ý nghĩa gì? Không ai biết được. Ngã này, không phải là không phải là “ngã” trong khái niệm hiện nay của chúng ta, chấp trước là ngã, không phải vậy. “Ngã” này là thường lạc ngã tịnh, chân ngã. Cho nên Thiền tông nói “mặt mũi vốn có trước khi cha mẹ chưa sanh”, đó chính là ngã, nếu bạn tìm được cái ngã này thì bạn sẽ thành Phật, là ý nghĩa này. Ý nghĩa này quá sâu, người bình thường không hiểu. Nếu bạn dùng ý nghĩa thông thường để thể hội, vậy thì quá sai rồi, xuyên tạc ý nghĩa của kinh điển.

Đây là trong kinh có, trong kinh văn có. Đây là một loại tướng lành khi Thế Tôn đản sanh, người bình thường làm không được. Nó ngầm có ý nghĩa ngài ấy là

bậc tái lai, trong kinh Phạm Võng mới nói rõ ra chuyện này, lần này Thích-ca Mâu-ni Phật tới thế gian này của chúng ta thị hiện thành Phật đã là lần thứ 8.000. Vậy thì bạn sẽ hiểu được, kiếp lâu xa về trước ngài đã thành Phật, lần này tới thị hiện, làm ra tấm gương cho chúng ta thấy. Làm ra tấm gương gì? Tấm gương một người phàm tu hành thành Phật, ngài thị hiện là một người phàm, bạn xem ngài tu như thế nào thì bạn tu theo phương pháp của ngài thì có thể thành Phật.

Hỏi: Câu hỏi thứ tư, không còn chấp trước đối với hết thảy người vật việc thì chứng quả A-la-hán, xin hỏi chứng quả A-la-hán là như thế nào?

Đáp: Chuyện này bạn hỏi tôi thì sai rồi, bản thân bạn buông xuống chấp trước đối với hết thảy người vật việc thì không phải bạn sẽ biết sao? Không phải bạn sẽ thành A-la-hán sao? Nếu không thì bạn hỏi điều này chẳng có chút ý nghĩa nào. Nhưng chuyện này nói thì dễ, làm thì thực sự không hề dễ, thực sự phải buông xuống triệt để. Phật nói với chúng ta, buông xuống hết thảy ba loại phiền não lớn là vọng tưởng, phân biệt, chấp trước thì thành Phật, trong kinh Hoa Nghiêm chính là pháp thân Bồ-tát. Pháp thân Bồ-tát là Phật thật, không phải là Phật giả, Tông môn nói “minh tâm kiến tánh, kiến tánh thành Phật”. Chuyện này gần đây chúng tôi cũng giảng rất rõ ràng trong kinh Hoa Nghiêm, rất thấu triệt.

Sau khi thành Phật vẫn còn 42 cấp bậc, trong kinh Hoa Nghiêm giảng 41 vị pháp thân đại sĩ. Cấp bậc này rốt cuộc là có hay không? Tôi cũng giảng rất rõ ràng, không thể nói có, cũng không thể nói không có. Nếu bạn nói có, nhất chân pháp giới đích thực là bình đẳng, tuyệt đối không có cấp bậc, không có khác biệt, tức là từ phá một phẩm vô minh, chứng một phần pháp thân, đều là bình đẳng. Tại sao vậy? Các ngài đều không còn phân biệt chấp trước nữa thì làm gì còn cấp bậc? Nhưng tại sao nói không thể nói không có? Bởi vì tập khí vô minh chưa đoạn, nhưng tập khí vô minh không gây trở ngại, cho nên chúng sanh có cảm, Phật Bồ-tát có ứng, trong chín pháp giới, chúng ta cũng có thể nói mười pháp giới, ứng hóa trong mười pháp giới không hề có chút chướng ngại nào. Các ngài chắc chắn không hề khác Phật cứu cánh viên mãn. Tập khí này không gây trở ngại, nhưng tập khí chưa đoạn tận, cho nên không thể nói các ngài không có, cũng không thể nói các ngài có, nhất định phải hiểu điều này. Không giống mười pháp giới, trong mười pháp giới đích thực có cao thấp, đích thực có khác biệt, nhất chân pháp giới không có khác biệt.

Hỏi: Tiếp theo là câu hỏi của đồng tu Trung Quốc. Câu hỏi đầu tiên, mạt học là đệ tử xuất gia, gần đây gặp được một vị cư sĩ, đôi bên chưa từng gặp mặt nhau, nhưng đều sâu sắc cảm nhận được như người thân xa nhau lâu ngày gặp lại, lúc gặp

mặt rất khó khống chế tình cảm, chướng ngại tu đạo, chúng con nên làm thế nào để có thể chuyển đổi duyên phận này thành tăng thượng duyên?

Đáp: Tình huống này có, đại khái là tiến sĩ Chung Mậu Sâm giảng cho các bạn về nhân quả luân hồi hiện đại, cậu ấy kể ra rất nhiều ví dụ ở nước ngoài, có tình huống này. Đích thực là thân bằng quyền thuộc đời quá khứ, gặp được nhau rồi, tình chấp này vẫn chưa đoạn, cho nên sẽ dẫn khởi hiện hành. Trong tình huống này, nếu bạn đã xuất gia tu hành, có hai phương thức, bạn có khả năng, có công phu định, bạn giúp đỡ họ, giúp đỡ họ thành Phật; nếu như không có công phu định này, không có khả năng này thì tránh né, tận lực không nên gặp mặt họ. Đợi đến khi nào công phu của bạn chín muồi thì bạn lại tới độ họ; hiện tại công phu chưa chín muồi, tránh xa là tốt, đừng thân cận.

Hỏi: Thứ hai, đệ tử dùng thân phận cư sĩ thường trú trong đạo tràng để phục vụ, tiếp theo người hỏi có năm câu hỏi. Câu hỏi đầu tiên, tại sao muốn học tập hành thiện lại khó như vậy? Mà học điều xấu thì khắp nơi đều bật đèn xanh, tại sao người tốt thường bị úc hiếp?

Đáp: Đúng vậy, vậy mới gọi là người tốt, không bị úc hiếp thì bạn không phải là người tốt; có thể nhẫn nhịn thì gọi là người tốt, người tốt là nhẫn từ chố này, bạn không nhịn được thì bạn không phải là người tốt. Các bạn nghĩ thử xem có đúng hay không? Bạn muốn hỏi nguyên nhân, nguyên nhân vào hiện tại mà nói đã xuất hiện ngay trước mặt, có thể nói là người nào cũng đều nhìn ra được. Trước đây làm việc tốt dễ, cũng có chướng ngại nhưng chướng ngại ít, không nhiều như vậy, cũng không nghiêm trọng như vậy. Làm việc xấu cũng dễ, nhưng hiện tại làm việc xấu càng dễ dàng hơn, trước đây làm việc xấu thì có hai ba người giúp đỡ; hiện tại làm việc xấu thì có mấy trăm người giúp đỡ, cho nên vô cùng dễ dàng. Nguyên nhân là gì? Nguyên nhân là giáo dục. Bạn phải biết 100 năm trước, nền giáo dục cổ xưa của Trung Quốc vẫn được thúc đẩy trong xã hội. Cho nên từ nhỏ, lúc làm trẻ nhỏ, cha mẹ bạn sẽ dạy bạn, người lớn trong nhà sẽ dạy bạn. Những người lớn không quen biết, không liên quan bên ngoài cũng sẽ dạy bạn.

Lúc tôi còn nhỏ, như tuổi tác của tôi vẫn còn dính được một chút rìa. Lúc năm sáu tuổi còn dính được một chút rìa, sau bảy tám tuổi thì thay đổi rồi, đổi thành tiểu học hiện đại, thời đó gọi là tiểu học ngắn hạn, chế độ học hai năm, phương pháp dạy học hoàn toàn thay đổi, cho nên chúng tôi còn dính được một chút rìa. Chúng tôi lớn lên ở nông thôn, nông thôn đều có trường tư thực, những gì dạy trong trường tư thực đều là phương pháp truyền thống xưa, chúng tôi đều phải học quy tắc, lễ tiết xưa. Trẻ

nhỏ chơi ở bên ngoài, nếu như đứa giõn quá đáng, không giữ quy tắc, nếu có người lớn đi ngang qua thì sẽ gọi bạn tới dạy bảo. Họ dạy bảo, chúng tôi đều ngoan ngoãn nghe theo, đều nghe lời, điều này hiếm có. Cha mẹ của chúng tôi nhìn thấy có người, có người lạ dạy dỗ con cái mình thì vô cùng cảm ơn họ. Tức là trước đây nếu người lớn nhìn thấy thế hệ sau có lỗi làm thì đều có nghĩa vụ phải dạy bảo. Hiện tại không được, hiện tại giáo viên dạy học sinh, phụ huynh còn đi bấm chuông khiếu nại, giáo viên vi phạm nhân quyền, vậy chẳng phải nguy rồi sao? Cho nên xã hội hiện nay, nhân quyền đã hủy hoại xã hội, mỗi người đều có nhân quyền, mỗi người đều có tự do, ai cũng không được quản ai, vậy thì nguy rồi! Cho nên hiện nay cha mẹ không quản được con cái. Bạn xem hôm kia có bài báo, có đồng tu cầm tờ báo tới nói đứa trẻ mười tuổi giết mẹ. Đứa bé này muôn chơi trò chơi điện tử, mẹ em không cho em chơi, đứa bé liền giết mẹ, cầm dao làm bếp giết mẹ. Cho nên bạn liền biết được, giáo dục đã xuất hiện vấn đề!

Xã hội này của Trung Quốc duy trì được an định hòa bình 5.000 năm là nhờ vào điều gì? Nhờ vào giáo dục, cho nên trên toàn thế giới, người Trung Quốc hiểu giáo dục nhất, tôi đã nói với các bạn rất nhiều lần, trong lúc giảng kinh thường nhắc đến, hiểu giáo dục nhất. Cho nên nghiêm ngặt là từ thai giáo, lúc người mẹ mang thai. Bạn xem, mẹ của Chu Văn Vương là Thái Nhậm, trong lịch sử có ghi chép, lúc mang thai Văn Vương, “mắt không nhìn điều xấu, tai không nghe âm thanh xấu, miệng không nói lời ngạo mạn”, đó là thân khẩu ý. Những thứ không đứng đắn bà ấy đều không nhìn, tại sao vậy? Ảnh hưởng thai nhi; âm thanh không đứng đắn thì không nghe, không nói lời thô lỗ, niệm niệm bà ấy đều nghĩ sẽ ảnh hưởng thai nhi. Sau khi thai nhi sanh ra, mở mắt là chúng sẽ biết nhìn, biết nghe, những gì thể hiện ra trước mặt trẻ sơ sinh đều là tích cực, tức là đều là thiện. Những điều bất thiện, cha mẹ có xích mích gì, không được tức giận trước mặt con cái, phải đi ra ngoài, không được để con cái nhìn thấy. Nhất định phải duy trì được ba năm, ba năm gọi là “đồng mông duồng chánh”. Ba tuổi, từ sanh ra tới ba tuổi, những gì chúng nhìn thấy, nghe được, tiếp xúc được đều là thiện, tâm chúng thiện. Cho nên người Trung Quốc xưa nói ba tuổi thấy tám mươi, chúng có nền tảng tốt này, đến 80 tuổi chúng cũng sẽ không thay đổi.

Hiện tại dạy điều gì? Hiện tại trẻ nhỏ vừa sanh ra đã xem tivi, tivi dạy chúng; lớn hơn một chút là học theo máy vi tính, mạng internet dạy chúng. Mạng internet, tivi dạy chúng điều gì? Dạy bạo lực, dạy sắc tình, dạy giết trộm dâm dối, chúng làm sao không giết người được? Là dạy mà ra! Hiện tại cả xã hội này, giáo dục lớn nhất

chính là tivi, có người nào mà không xem tivi? Mỗi ngày đều sẽ tiếp nhận giáo dục từ tivi, người trẻ tuổi tiếp nhận từ máy vi tính, các em nhỏ tiếp nhận giáo dục từ máy chơi trò chơi. Bạn nghĩ thử xem giáo dục hiện nay, giáo dục này lợi hại biết bao, đều dạy hư con người. Cho nên hiện tại bạn làm việc xấu, làm một việc xấu chắc chắn có mấy chục người, mấy trăm người giúp đỡ bạn làm; bạn làm một việc tốt, thì có mấy chục người, mấy trăm người chướng ngại bạn, đạo lý là ở chỗ này. Chúng ta nhìn thấy hiện tại thực sự là phiền phức, tôn giáo nước ngoài gọi là ngày tận thế, càng nghĩ càng thấy đáng sợ, càng nghĩ càng thấy có khả năng. Cho nên hiện tại thiên tai nhân họa nhiều như vậy, đây tuyệt đối không phải là tai họa tự nhiên, mà là nghiệp của chúng sanh chiêu cảm, nghiệp bất thiện mà mọi người tạo ra.

Cho nên người học Phật phải giác ngộ, người học Phật luôn bị chịu thiệt, luôn bị ức hiếp, có thể nhẫn điều người khác không thể nhẫn, đó là thế nào? Đó gọi là Bồ-tát, đó gọi là rèn luyện, bạn ở trong đó rèn luyện thành công thì đạo nghiệp của bạn sẽ thành tựu. Cho nên bạn nhất định phải hiểu được trạng huống hiện thực, chúng ta làm một việc tốt, chịu đủ thứ giày vò, nhưng phải cầu Phật Bồ-tát gia trì, chuyện này mới có thể làm thành công. Không có tam bảo gia trì, không có tổ tiên gia trì, chắc chắn làm không thành công. Không phải là chuyện dễ dàng. Cho nên ở trong đạo tràng làm nghĩa công, phải bị rất nhiều người ức hiếp, đây là hiện tượng bình thường, đây không phải là bất thường. Nếu ở đạo tràng mà không bị ức hiếp mới là chuyện lạ! Không có ai chướng ngại bạn, không có người gây phiền phức cho bạn thì rất kỳ lạ, thì rất không bình thường.

Hỏi: Thứ hai, ở trong đạo tràng nhìn thấy người, việc và vật không như pháp thì có nên khuyên nhủ, can thiệp không? Nếu không quản thì lương tâm của mình áy náy, nếu quản thì phước đức trí tuệ lại chưa đủ, vậy sẽ kết ác duyên với người khác, nên làm như thế nào?

Đáp: Đây chính là không thể quản, cũng không thể không quản. Không thể quản tức là khi bạn nhìn thấy người khác làm không như pháp thì bạn không được nói, học cách “hằng thuận chúng sanh, tùy hỷ công đức”, để mọi người hoan hỷ. Tại sao nói không thể không quản? Bản thân làm ra tấm gương tốt cho họ thấy là đúng rồi. Họ làm không như pháp, tôi làm như pháp, để họ dần dần nhìn thấy, để họ tự mình giác ngộ, như vậy thì không đắc tội người khác! Cho nên nói vừa không thể quản vừa phải quản, có phương pháp, tự mình làm tấm gương tốt. Giống như bạn ở trong đạo tràng, thường làm việc sẽ có người gây phiền phức, nhưng chúng ta nhìn thấy người khác làm sai, chúng ta không gây phiền phức; họ có lỗi làm, chúng ta sửa

lại cho đúng, bản thân tôi sửa lại cho đúng, không phải là bảo họ sửa lại cho đúng. Bạn dùng phương pháp này, lâu ngày dài tháng thực sự sẽ nhận được hiệu quả như pháp, bạn sẽ cảm động họ, họ sẽ dần dần giác ngộ, họ sẽ học theo bạn. Cho nên hiện tại không phải là dùng lời nói khuyên người khác, như vậy thì không có ai tin tưởng, cũng không có ai tiếp nhận; phải làm ra tấm gương cho họ thấy.

Hỏi: Câu hỏi thứ ba, nếu như không cách nào hiểu được cách thức về phương diện dùng người của người phụ trách đạo tràng thì nên thích ứng như thế nào?

Đáp: Chuyện này có thể thỉnh giáo họ, chuyện này không có vấn đề. Lúc thỉnh giáo thì bạn phải né tránh, vào lúc không có người thứ ba thì bạn có thể thỉnh giáo họ, hỏi họ một cách cung kính khiêm nhường, nêu ra thắc mắc của bạn. Nếu có người khác ở đó thì có lúc họ sẽ không tiện nói ra, đây là có thể làm vậy. Ngoài ra thì bạn phải có thể nhẫn nhịn được, bạn ở bên cạnh tỉ mỉ quan sát, bản thân vẫn là phải làm ra tấm gương tốt để bù đắp, lâu ngày dài tháng như vậy, sau khi họ hiểu được thì họ sẽ cảm ơn bạn. Lời nói hành vi cử chỉ của chúng ta đều là dạy học, đều là ảnh hưởng môi trường xung quanh chúng ta, phải hiểu điều này.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, nên ứng dụng nguyên tắc “nếu người thật tu đạo, không thấy lỗi thế gian” vào quản lý nhân sự như thế nào?

Đáp: Lỗi thế gian, nếu bạn thực sự không nhìn thấy, vậy thì bạn là kẻ ngốc, bạn sẽ hồ đồ tới mức không biết tại sao. Phải học điều gì? Học Phật Bồ-tát, thấy mà không thấy, nghe mà không nghe, tức là tôi nhìn thấy, tôi nghe thấy, tôi hiểu rất rõ nhưng tôi không để trong lòng, tôi cũng không để ở miệng. Tuyệt đối sẽ không nói, tuyệt đối sẽ không để trong lòng, đây gọi là không thấy lỗi thế gian. Trong hoàn cảnh này, đây là chúng ta nhất định phải hiểu được, hiện tại mọi người đều chưa tiếp nhận giáo dục thánh hiền, họ không hiểu đạo lý, họ làm chuyện sai là có thể tha thứ được. Nếu như đạo tràng này hết thấy đều như pháp thì thế gian này của chúng ta không còn tai họa nữa. Một đạo tràng như pháp xuất hiện, đạo tràng như pháp tức là tu lục hòa kính, lục hòa kính hoàn toàn được thực hành ở đạo tràng này thì thế giới này của chúng ta không còn gặp tai họa nữa. Tại sao vậy? Chư Phật hộ trì, long thiên thiện thần đều sẽ bảo hộ. Cho nên, đạo tràng như pháp này tương lai nhất định sẽ cứu độ hết thảy chúng sanh, chúng tôi tin tưởng những điều nói trong kinh không hề sai.

Nhưng đạo tràng như pháp, tôi cầu hơn 50 năm nay vẫn chưa cầu được, bốn người đều là bốn ý kiến, không làm được kiến hòa đồng giải, giới hòa đồng tu cũng không làm được, cho nên thực sự khó! Các bạn xem thử đồng tu tại gia, hai vợ chồng mỗi ngày đều cãi nhau, hai người còn bất hòa, vậy thì ba người không phải càng tệ

hơn sao? Đây là nguyên nhân gì? Khi nãy vừa nói là giáo dục xuất hiện vấn đề. Tại sao trước đây có thể làm được? Cho nên giáo dục là bắt đầu dạy từ đâu? Bắt đầu dạy từ lúc vừa sanh ra, bạn nói ba tuổi, năm tuổi thì quá muộn rồi, đã trễ rồi, chúng đã hấp thu rất nhiều thứ bất thiện, bạn muốn sửa đổi chúng thì quá khó. Đây là chỗ khó khăn hiện nay, bạn mới hiểu được, sau khi hiểu được thì tâm bạn sẽ bình, tâm bình khí hòa. Vậy thì phải làm thế nào? Quan trọng nhất là cứu chính mình, tức là phải học tự độ, tự độ rồi sau đó tự nhiên có thể độ người khác. Độ người khác không phải là độ tất cả mọi người, Phật độ người có duyên, người không có duyên thì không cách nào độ được. Thế nào gọi là người có duyên? Họ nhìn thấy bạn, bị bạn làm cho cảm động, người đó chính là người có duyên. Trong một đời của bạn, đại khái cũng độ không được bao nhiêu người, có thể độ năm, sáu, bảy, tám người đã giỏi lắm rồi; độ mười mấy người thì bạn chính là Bồ-tát. Hoàn toàn dùng chân thành, dùng thân giáo để cảm động người khác, ngôn giáo thì không được. Bạn phải thực sự tự mình thực hành, sau đó lời nói của bạn thì mọi người mới tin tưởng; bản thân bạn làm không được, bạn chỉ biết nói thì không ai tin tưởng. Cho nên chướng ngại của bạn vẫn vô cùng nhiều, nhất định phải hiểu điều này.

Hỏi: Câu hỏi cuối cùng, người hỏi nói đệ tử hằng ngày nghe ngài giảng kinh, nhưng đối mặt với cảnh giới phúc tạp của đạo tràng, thường vẫn là phiền não tập khí làm chủ. Đệ tử cảm thấy vô cùng hổ thẹn. Tu hành như vậy có thể vãng sanh không?

Đáp: Nguyên nhân vãng sanh rất nhiều, đại khái quan trọng nhất vẫn là thiện căn trong đời quá khứ. Mỗi người vãng sanh, tuyệt đối không phải là đời này mới học Phật, mới gặp được Tịnh độ. Đời quá khứ đều từng nhiều đời nhiều kiếp, đời đời kiếp kiếp đều tiếp xúc qua Tịnh độ, đều niệm A-di-đà Phật, nhưng đều chưa thể vãng sanh, hiện tại vẫn còn lẩn lộn ở nhân gian. Như vậy thì bạn sẽ cảnh giác được, đời này của tôi nếu không thể đi, vậy thì lại phải hoãn lại đến đời sau. Đời này làm sao có thể vãng sanh? Đời này có thể nhẫn thì có thể vãng sanh, không thể nhẫn nhục thì không thể vãng sanh. Tức là bất kỳ điều gì bạn đều có thể nhẫn nhịn được, bất kỳ điều gì đều không để ở trong lòng, để ở trong lòng chỉ có câu A-di-đà Phật, biết được đây là thật, những điều khác đều là giả. Trong kinh Kim Cang nói “phàm những gì có tướng đều là hư vọng”, khi bạn sanh phiền não, niệm câu kinh văn này, “phàm những gì có tướng đều là hư vọng”, “hết thảy pháp hữu vi, như mộng huyễn bợt bóng”, vậy bạn sẽ tiêu trừ được, cảm xúc sẽ được khôi phục lại trạng thái ổn định.

Chuyện phúc tạp trong đạo tràng là rất phúc tạp, vừa rồi đã nói với bạn nguồn gốc của tình hình phúc tạp này, nó chính là phúc tạp như vậy. Nếu nó không phúc

tạp, tất cả mọi tai họa trên thế gian này đều không còn nữa. Cho nên sự phúc tạp của đạo tràng hiện nay cũng là bình thường, vậy thì chúng ta ở nơi này phải làm người tu hành như pháp như thế nào để cảm động những người khác trong đạo tràng? Đó chính là thiệt thòi thế nào chúng ta cũng đều chịu, lợi ích như thế nào cũng đều nhường cho người khác, chuyện vất vả thì chúng ta làm nhiều một chút. Chúng ta thực sự làm tốt rồi, không nhuốm bụi trần, lâu ngày tự nhiên có thể cảm hóa, nhất định có thể cảm động người khác. Nếu đạo tràng này thực sự có hai ba người tu hành như pháp, mọi người đều sẽ cảm động. Hiện tại bạn ở trong đạo tràng này, bạn nhìn thấy rất phúc tạp, người khác nhìn thấy bạn cũng rất phúc tạp, không phải chính là như vậy sao? Bạn nhìn thấy người khác không như pháp, người khác thấy bạn cũng không như pháp. Cho nên đạo tràng nhất định phải nghe kinh, hằng ngày nghe kinh, hằng ngày học tập. Nghe kinh không phải là nói nghe hiểu rồi, có hiểu cũng vô ích, phải làm được mới được. Hiểu rồi mà không làm được thì chẳng khác nào chưa nghe? Cho nên nhất định phải làm được, đây chính là tu hành thực sự.

Hiện tại chúng tôi đặc biệt nhấn mạnh, bởi vì mọi người từ nhỏ đều đánh mất lời dạy bảo của thánh hiền, cho nên mới đề xướng Đệ Tử Quy. Ba nhà Nho Thích Đạo, giáo hóa Trung Quốc mấy ngàn năm, ân đức không thể nghĩ bàn. Hiện tại gốc rễ của ba nhà đều không còn nữa, gốc rễ của Nho chính là Đệ Tử Quy, gốc rễ của Đạo chính là Thái Thượng Cảm Úng Thiên, văn tự đều không dài, đều là hơn một ngàn chữ; gốc rễ của Phật là Thập Thiện Nghiệp Đạo, ba gốc rễ đều không còn nữa. Chúng ta không làm được Thập Thiện Nghiệp, cũng chẳng làm được Cảm Úng Thiên, lại càng không làm được Đệ Tử Quy, chuyện này có thể trách người khác được sao? Cho nên chúng ta học tập vẫn là phải tiến hành tuần tự, từ pháp thế gian nâng cao tới Phật pháp, pháp thế gian chính là Đệ Tử Quy; thực sự thực hành được Đệ Tử Quy thì Thập Thiện Nghiệp sẽ không khó, Cảm Úng Thiên có thể dùng để làm bằng công tội. Lúc tôi giảng kinh có nhắc tới, từ giữa thời nhà Minh trở về sau, những năm đầu thời nhà Thanh, giữa những năm Khang Hy, Ung Chính, Càn Long, người đọc sách và người xuất gia đều dùng bằng công tội, hằng ngày phản tinh, hằng ngày sửa lỗi. Người phản tinh nhiều, người sửa lỗi nhiều, cho nên thời nhà Thanh có hơn 100 năm thịnh thế, đó là một thời gian cường thịnh nhất của Trung Quốc trên toàn thế giới. Khang Hy 60 năm, Ung Chính 13 năm, Càn Long cũng là 60 năm, gần 150 năm, là đất nước cường thịnh nhất trên toàn thế giới. Dựa vào điều gì? Người người phản tinh, người người sửa lỗi, người người đoạn ác tu thiện, thành tựu như vậy đó. Hiện tại muốn đạt đến thịnh thế, ngoài phương pháp này ra thì không có

phương pháp thứ hai, chúng ta nhất định phải hiểu điều này. Tuyệt đối không phải là khoa học kỹ thuật phát triển thì có thể không cần luân lý đạo đức nữa, nếu như là phương pháp tư duy này thì thế giới sẽ đi đến ngày tận thế, loài người sẽ hoàn toàn biến mất khỏi thế giới này.

Bên ngoài chúng ta, bên ngoài lâu 10 có treo một tấm bản đồ, các bạn đi ra đi vào đều nên nhìn một chút, cảnh giác một chút, đó là ngày tận thế mà người Mỹ vẽ. Bạn thấy toàn bộ bản đồ đều thay đổi, rất nhiều lục địa hiện tại đều chìm xuống biển, lục địa mới ở dưới biển lại trồi lên. Bạn xem thử tấm bản đồ này, vẫn có những nơi của hiện nay còn tồn tại, nơi đó có an toàn không? Cả thế giới xảy ra động đất lớn, không chìm xuống đáy biển thì cũng biến mất trong những tai họa như động đất, núi lửa, chúng ta phải hiểu đạo lý này.

Hiện tại hiếm có, chúng ta có thể gặp được pháp môn Tịnh tông, thật thà niêm Phật, cầu sanh Tịnh độ. Đợi đến khi nào chúng sanh của thế giới này quay đầu là bờ thì lúc đó tái lai, vậy là đúng rồi. Cho nên, hiện tại nhất định không được xích mích với người khác, người khác đánh mình, mắng mình, mỉm cười là được rồi. Xin lỗi họ, cúi người với họ, chào hỏi họ, tuyệt đối không có tâm oán hận, cảm ơn họ tiêu trừ nghiệp chướng giúp mình. Thật vậy, mình không tức giận, nghiệp chướng sẽ tiêu trừ; một khi mình tức giận thì phiền phức sẽ lớn, không những nghiệp chướng không tiêu trừ, mà nghiệp chướng lại tăng thêm. Họ mắng mình, đánh mình, nhục mạ mình, mình không hề tức giận chút nào, nghiệp chướng liền tiêu trừ, cảm ơn họ, cảm ơn họ thay mình tiêu trừ nghiệp chướng.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, người hỏi nói, con luôn hy vọng thực hành được 20 chữ “chân thành, thanh tịnh, bình đẳng, chánh giác, từ bi” của lão pháp sư vào trong cuộc sống, nhưng mà tại sao mãi vẫn không hiểu được cách vận dụng?

Đáp: 20 chữ đó thực sự bắt đầu làm từ chỗ nào? Phải biết điều này, bắt đầu làm từ “buông xuồng” thì bạn sẽ có cách thực hành. Bạn không làm được là bởi vì bạn không chịu buông xuồng. Không chịu buông xuồng điều gì? Điều này khi chúng tôi giảng kinh thường nói, không chịu buông xuồng tự tư tự lợi, không chịu buông xuồng danh ván lợi dường, không chịu buông xuồng công cao ngã mạn, vậy thì bạn làm không được. Phải buông xuồng thói xấu tập khí của chính mình thì bạn đối với người khác sẽ cung kính, sẽ chân thành, cho nên phải buông xuồng. Bạn xem, chân thành là buông xuồng giả dối, thanh tịnh là buông xuồng ô nhiễm, bình đẳng là buông xuồng ngạo mạn, chánh giác là buông xuồng ngu si, từ bi là buông xuồng tự tư,

không phải là bạn đều đạt được sao? Bạn không chịu buông xuồng thì không có cách nào.

Hỏi: Câu hỏi thứ tư, học trò dùng thân phận cư sĩ thường trú trong chùa, tự mình mua máy ghi đĩa của lão pháp sư miễn phí lưu hành kết duyên. Xin hỏi như vậy có nên nộp tiền điện không?

Đáp: Nên nộp, ở trong chùa thì phải nộp tiền điện. Hoặc là ngôi chùa này khách sáo với bạn một chút, vậy thì bạn phải cúng dường cho chùa, sự cúng dường này nhất định phải vượt qua tiền điện, vậy thì công đức của bạn vô lượng. Trong này còn có một phương pháp, không nộp tiền điện cũng được, là thế nào? Hồi hướng công đức cho thường trú, ở trong chùa này tôi thay chùa làm công đức, vậy cũng được, vậy thì có thể nói là được. Trong chùa không làm việc tốt, tôi thay chùa làm việc tốt, thay chùa hoằng dương Phật pháp, như vậy cũng được. Từ đó biết được, phàm chuyện gì đều không nhất định, mọi mặt đều viên dung.

Hỏi: Tiếp theo là câu hỏi của đồng tu trên mạng, có mười câu hỏi. Đầu tiên, đệ tử có căn nhà cho thuê, nhưng bên thuê kinh doanh dịch vụ ăn uống buffet, không phải là đồ chay, xin hỏi chủ nhà liệu có phải gánh trách nhiệm nhân quả không?

Đáp: Có, họ nấu đồ mặn sát sanh, họ là thủ phạm; bạn cho thuê nhà, bạn là đồng phạm; họ có tội, bạn có lỗi, lỗi nhẹ hơn tội một chút. Hiện tại chúng tôi có hai bộ đĩa, một bộ là “Tại sao không được ăn chúng?”, một bộ là “Tiểu viện Sơn Tây”. Bạn tặng cho ông chủ nhà hàng, tặng cho ông xem thử, hy vọng ông đổi thành quán chay, vậy thì công đức của bạn rất lớn.

Hỏi: Thứ hai, nếu vi trần là đơn vị nhỏ nhất trong đại thiên thế giới, vậy thì giữa vi trần và vi trần có đại thiên thế giới không? Hay là pháp giới, hư không giới là một chỉnh thể, căn bản không tồn tại thời gian, không gian và khoảng cách?

Đáp: Điều này là đúng, đích thực là ở trong nhất chân pháp giới không có khoảng cách, không có trước sau, cũng tức là nói không có thời gian và không gian. Thời gian và không gian, ở trong lục đạo có, trong tứ thánh pháp giới không có, tối nhất chân pháp giới thì càng không cần phải nói nữa. Trong tứ thánh pháp giới, không có thời gian và không gian, cho nên các ngài tự tại. Pháp thân, bát-nhã, giải thoát mà Phật pháp nói tới, mặc dù pháp thân, bát-nhã của các ngài chưa chứng đắc, chứng đắc giải thoát tức là thời gian và không gian không còn nữa. Tối nhất chân pháp giới, tức là phá một phẩm vô minh, chứng một phần pháp thân, mới biết trong vi trần có thế giới. Điều này trong kinh Hoa Nghiêm giảng rất rõ ràng, trong thế giới lại có vi trần, trong vi trần lại có thế giới, trùng trùng vô tận, cho nên đây là cảnh giới không

thể nghĩ bàn. Đây đều là tự tánh vốn có, không phải do ai chế tạo ra, là vốn có. Tức là nói rõ tánh đức sâu rộng không có ngăn mé, đây là tự tánh của chúng ta. Tới một trình độ nhất định thì bạn sẽ phát hiện ra, sẽ hiểu rõ ràng.

Hỏi: Thứ ba, người hỏi nói, xin hỏi kinh Phật Thuyết Vô Lượng Thọ Phật Danh Hiệu Lợi Ích Đại Sự Nhân Duyên, trong kinh này có một câu, “Này A-nan, đức Vô Lượng Thọ Phật thật sự thành Phật từ lâu, pháp thân thường trụ đó, há phải ai khác, chính là thân Thế Tôn ta ngày nay vậy”. Xin lão pháp sư từ bi khai thị.

Đáp: Bạn nghe kinh Hoa Nghiêm lâu như vậy, điều này vẫn còn phải hỏi sao? Vẫn còn câu hỏi thì cho thấy bạn lơ là sơ suất, kinh này bạn nghe đều vô ích rồi. Bạn thực sự nghe hiểu rồi, bạn sẽ thèm hỏi được, hết thảy chư Phật Như Lai trong mười phương là thân của chính mình, là pháp thân của chính mình, hết thảy Bồ-tát cũng là thân của chính mình. Phật là tánh đức của chúng ta, Bồ-tát là tu đức của chúng ta, bạn hiểu rõ đạo lý này thì hết thảy chúng sanh là chính mình. Cho nên bạn sẽ thương yêu che chở hết thảy chúng sanh, sẽ tôn trọng hết thảy chúng sanh, không phải là người khác, là chính mình. “Mười phương ba đời Phật, cùng chung một pháp thân”, trong kinh này chúng ta đều đọc được, trong kinh đã viết rất rõ ràng, “Một tâm, một trí tuệ; lực, vô úy cũng vậy”, làm gì có khác biệt? A-di-dà Phật không phải là chính mình thì là ai? Thiền sư Trung Phong từng nói qua trong Tam Thời Hộ Niệm, “tâm ta chính là A-di-dà Phật, A-di-dà Phật chính là tâm ta”, “nơi này là Tịnh độ, Tịnh độ là nơi này”, bạn xem lời này giảng rõ ràng biết bao? Nhưng khi bạn vẫn còn vọng tưởng phân biệt chấp trước thì cảnh giới này sẽ không hiện tiền. Cho nên mười pháp giới y chánh trang nghiêm, đó mới gọi là phiền phύr thực sự! Phiền phύr từ đâu mà có? Sanh ra từ vọng tưởng của chính mình, “hết thảy pháp từ tâm tưởng sanh”, tâm tưởng này là vọng tưởng. Không có vọng tưởng thì không có mười pháp giới; có vọng tưởng thì có mười pháp giới; có chấp trước thì có lục đạo luân hồi; có thị phi nhân quả thì có thiện ác báo ứng, chính là đạo lý này. Không có đúng sai ta người thì thiện ác báo ứng cũng không còn, vậy thì bạn đã vượt qua rồi.

Hỏi: Câu hỏi thứ tư nói, pháp thân của Thích-ca Mâu-ni Phật là Tỳ-lô-giá-na Phật, thế giới đó là Hoa Nghiêm Tạng. Xin hỏi A-di-dà Phật là pháp thân Phật, hay là báo thân Phật, hay là hóa thân Phật? Thế giới đó nằm trong Hoa Nghiêm Tạng? Hay là thế giới Cực Lạc trong biển thế giới nào đó ở ngoài Hoa Nghiêm Tạng?

Đáp: Bạn có những câu hỏi này thì niệm Phật không thể vãng sanh. Tại sao vậy? Người thực sự niệm Phật, Đại Thế Chí Bồ-tát dạy chúng ta, cách niệm như thế nào? “Nhiếp trọn sáu căn, tịnh niệm tiếp nối”. Giác Minh Diệu Hạnh Bồ-tát nói với

chúng ta, yếu lĩnh của niệm Phật, thứ nhất là không hoài nghi, thứ hai là không xen tạp, thứ ba là không gián đoạn. Bạn đây là vừa hoài nghi vừa xen tạp, cho nên toàn bộ công phu niệm Phật của bạn đều bị hủy hoại. Nhưng nếu bạn đã có thắc mắc này, nếu như không thể trừ bỏ thắc mắc này thì bạn sẽ không đoạn được nghi này, gốc nghi này sẽ không đoạn được. Nhưng vẫn có một hạng người, họ có nghi nhưng họ cũng có thể vãng sanh, đây là rất lợi hại. Người này là người thế nào? Có nghi, để nghi vấn ở đó, tạm thời không nhắc đến, tôi cầu vãng sanh trước đã, tới thế giới Cực Lạc hỏi lại A-di-dà Phật. Người này có thể vãng sanh, họ sanh tới nơi nào? Trong kinh nói, nghi thành, họ sanh tới biên địa nghi thành; sanh tới biên địa nghi thành cũng bất thoái, có điều là chậm trễ một chút thời gian, chậm trễ một chút thời gian cũng không sao. Cho nên nói 500 năm, 500 năm mới có thể gặp Phật, 500 năm này là 500 năm của thế gian chúng ta. 500 năm của thế gian chúng ta, ở thế giới Cực Lạc rất ngắn ngủi, người của thế giới Cực Lạc đều là vô lượng thọ, biên địa nghi thành cũng là vô lượng thọ. Người này lợi hại, có nghi cũng không sợ, có nghi thì hiện tại không cần đáp án, hiện tại cầu đáp án thì bạn đi không được. Nghi vấn này tới thế giới Cực Lạc, gặp A-di-dà Phật mới thỉnh giáo ngài ấy, mới hỏi ngài ấy. Cho nên vấn đề này tôi cũng không trả lời, các bạn hãy tới thế giới Cực Lạc hỏi A-di-dà Phật.

Hỏi: Câu hỏi thứ năm, lão pháp sư từng nói các tôn giáo về bản chất là giống nhau. Tại sao chỉ có người tu Phật vãng sanh mới có xá-lợi, mà người vãng sanh của tôn giáo khác lại không có?

Đáp: Các tôn giáo đích thực về bản chất là giống nhau, đây là phương tiện thiện xảo của chư Phật Bồ-tát. Cho nên ứng hóa của Phật, chúng ta đọc được rất nhiều trong kinh Đại thừa, ứng hóa của Phật là “tùy theo tâm chúng sanh mà ứng với khả năng linh hôi của họ”, không phải là bản thân Phật có cách nghĩ thế nào, có cách làm thế nào, không phải vậy, mà là tùy thuận chúng sanh. Căn tánh của chúng sanh khác nhau rất nhiều, không giống nhau. Đặc biệt là trước đây, khoa học chưa phát minh ra, không có thông tin, giao thông không thuận tiện. Giữa người với người, mặc dù sống trên trái đất này, cả đời không qua lại với nhau, do đó mà mỗi nơi đều có văn hóa khác nhau, hình thành văn hóa khác nhau. Con người bắt buộc phải thích ứng với môi trường đó thì mới có thể sinh tồn. Cho nên bạn xem miền Nam, miền Bắc, phương Đông, phương Tây khác biệt rất lớn, tức là văn hóa không giống nhau, phương thức sinh hoạt không giống nhau, cho nên ngôn ngữ cũng không giống nhau. Phật Bồ-tát muốn độ hóa một phương này, chúng sanh nơi này có cảm thì các ngài sẽ có ứng, ứng nhất định phải thị hiện thân cùng loại, phải thị hiện văn hóa cùng loại,

phương thức sinh hoạt giống nhau, ngôn ngữ giống nhau thì mới có thể giáo hóa, cho nên biến thành rất nhiều tôn giáo khác nhau. Tôn giáo khác nhau thực ra là một pháp thân biến hiện ra, đây chính là “mười phương ba đời Phật, cùng chung một pháp thân”, một pháp thân biến hiện ra, chúng sanh có cảm thì ngài có ứng. Chúng ta học Phật mới thực sự hiểu được chân tướng sự thật này.

Cho nên tới tôn giáo khác, chúng ta cúi lạy thần của họ, họ cảm thấy rất ngạc nhiên, hỏi tôi: pháp sư, tại sao thầy lại cúi lạy Chúa Giê-su? Tôi nói: Chúa Giê-su là hóa thân của Thích-ca Mâu-ni Phật, trong mắt các bạn nhìn thấy Chúa Giê-su, tôi nhìn thấy ngài ấy là Thích-ca Mâu-ni Phật, ngài ấy hiện tướng Giê-su, hiện tướng Muhammad. Tôi nói nếu đứng trên lập trường Kitô giáo của các bạn, bạn nhìn thấy Thích-ca Mâu-ni Phật của Phật giáo chúng tôi, Thích-ca Mâu-ni Phật là hóa thân của Giê-su, bạn nói xem có đúng hay không? Họ rất kinh ngạc, chuyện này không phải là đối xử công bằng rồi sao? Tín đồ Hồi giáo nhìn thấy Thích-ca Mâu-ni Phật là hóa thân của Muhammad, không phải đều đối xử công bằng sao. Không còn tranh cãi nữa, hiểu làm, ngăn cách cũng không còn nữa, đều thành người một nhà. Cho nên phải biết được, họ gọi là chân thần, chúng ta không gọi là chân thần, chúng ta gọi là pháp thân, gọi là pháp tánh. Chúng ta gọi là pháp tánh, tâm hiện thức biến, gọi là pháp tánh. Một chân thần, một pháp tánh, duy tâm sở hiện, duy thức sở biến, tâm thức là một, không phải là hai. Cho nên tôi không những phải cúi lạy, tôi còn phải học tập, tôi học tập điều gì? Xem thử Thích-ca Mâu-ni Phật giảng điều gì ở Kitô giáo, giảng điều gì cho tín đồ Kitô giáo, giảng điều gì cho tín đồ Hồi giáo. Tôi xem thử, tìm hiểu thử, thầy của tôi có cách giảng như thế này ở nơi này, cách giảng như thế kia ở nơi đó, sau cùng hội tập lại hóa ra đều thông đạt, toàn bộ đều thông đạt. Thực sự là bởi vì trình độ của chúng sanh không giống nhau, ngài có sâu cạn khác biệt, nhưng phương hướng, mục tiêu không hề khác nhau.

Người hỏi nói tôi vấn đề xá-lợi, vấn đề xá-lợi thì tôn giáo khác cũng có, không phải chỉ có Phật giáo chúng ta, nhưng tương đối ít. Như Ấn Độ giáo cũng có, tại sao vậy? Thứ này có liên quan đến tu định, Ấn Độ giáo tu định, họ tu tú thiền bát đinh, cho nên họ cũng có. Có một số tôn giáo, mục tiêu của họ tương đối gần, ví dụ như họ cầu sanh thiên đường, thiên đường ở đâu? Trời Dục giới, tuyệt đại đa số là ở trời Đao-lợi, sanh trời Đao-lợi thì không có, đây là khoảng cách rất gần với chúng ta. Phía trên trời Tứ Thiên Vương chính là cõi trời Đao-lợi, phía trên cõi trời Đao-lợi là trời Dạ-ma, trời Dạ-ma trở lên đều phải tu một chút công phu định lực. Nhưng sáu tầng trời Dục giới, bốn tầng phía trên, định mà họ tu gọi là vị đáo định, mặc dù họ tu

định nhưng chưa tu thành, nếu họ tu thành công thì không ở Dục giới, họ liền tới cõi trời Sắc giới ngay. Sắc giới, Sơ thiền, Nhị thiền, Tam thiền, lên trên đó là tu thành; chưa tu thành công cho nên ở cõi trời Dục giới. Từ đó thấy được, sáu tầng trời Dục giới, càng lên trên thì công phu định lực càng tốt, càng tốt nhưng chưa thành tựu. Trong trời Dục giới thì phát hiện không có khả năng có xá-lợi; nếu như từ Sắc giới trở lên thì có, sẽ có thứ này.

Cho nên xá-lợi không thể chứng minh thành tựu tu hành của một người, chỉ có thể nói họ có công phu định lực, không thể bảo đảm họ ra khỏi tam giới, họ chứng được quả vị A-la-hán, không được, không thể; tức là để lại nhục thân đều không được, đều không thể chứng minh, cũng không thể chứng minh vãng sanh Tây Phương. Người như thế nào có thể chứng minh vãng sanh Tây Phương? Lúc họ sắp rời đi, nói với người bên cạnh, tôi nhìn thấy Phật tới tiếp dẫn tôi, hiện tại tôi đi theo ngài ấy thì đó là thật, không hề giả chút nào. Nếu họ không nhẫn nუ rõ ràng như vậy thì đều không thể nói họ thực sự vãng sanh. Có rất nhiều tướng lành, tướng lành cũng không thể chứng minh là vãng sanh, tại sao vậy? Sanh cõi trời có tướng lành; nếu họ tới cõi người, tới cõi người là có đại phước báo thì cũng có tướng lành, đại phú đại quý thì họ cũng có tướng lành. Ví dụ cơ thể mềm mại, tướng lành này là phổ biến nhất, đời sau có được thân người, nếu thù thắng hơn đời này rất nhiều lần thì sẽ có tướng lành này. Phàm là có những tướng lành này, có thể khẳng định họ tuyệt đối không đọa ba đường ác, đây là chắc chắn. Nói họ có thành tựu gì hoặc là vãng sanh thì không đáng tin cậy, những thường thức này nhất định phải hiểu được.

Hỏi: Câu hỏi thứ sáu, xin hỏi hàm nghĩa của câu “thâm nhập một môn, huân tu lâu dài” là chỉ không được hôm nay tụng bộ kinh này, ngày mai tụng bộ kinh kia chứ không phải là chỉ xem một bộ kinh thì có thể thông đạt hết thảy kinh điển có đúng không?

Đáp: Không phải vậy, thật ra mà nói, người xưa dạy chúng ta chính là một bộ kinh, thâm nhập một môn. Nhưng thông thường mà nói, thầy giáo dạy học trò đều có tính thời gian, tại sao vậy? Nếu nói hạn chế bạn cả đời thọ trì một bộ kinh, có thể học trò đều chạy mất, đều không muốn tới học, cho nên thầy giáo có phương tiện khéo léo. Vào thời xưa thông thường là năm năm, lúc bạn bắt đầu học Phật, trong vòng năm năm, người thầy dạy bạn thọ trì một bộ kinh, tuyệt đối không cho bạn bộ thứ hai. Tại sao vậy? Một bộ thì bạn mới có thể thành tựu giới định tuệ; rời khỏi giới định tuệ thì không phải là Phật pháp, bất cứ thứ gì bạn cũng không đạt được. Một bộ kinh thì bạn sẽ không nghĩ nữa, bạn cũng sẽ không tham nữa, thầy giáo quy định rồi,

một bộ thì phải một bộ, một bộ có gắng học năm năm. Bạn có thể tiếp nhận lời dạy của thầy giáo thì đây gọi là giới; chuyên tâm vào một bộ kinh chính là định; một bộ kinh đọc thuộc lòng, đọc không sai chữ nào, không đọc lộn, không đọc sót thì đây chính là tuệ, tuệ này gọi là căn bản trí.

Căn bản trí trong kinh Bát-nhã nói, “bát-nhã vô tri, vô sở bất tri”, căn bản trí là vô tri, từ chỗ vô tri đột nhiên đại ngộ, chính là không gì không biết. Bạn không có căn bản trí thì bạn không khai ngộ được. Sau khi khai ngộ thì thầy giáo sẽ buông tay, có thể xem bất cứ thứ gì, có thể học bất cứ thứ gì. Tại sao vậy? Bạn đã khai ngộ rồi, lúc đó học mọi thứ dễ dàng, vừa tiếp xúc liền hiểu rõ, liền thông đạt, không hề có chút khó khăn nào. Cho nên gọi là một kinh thông đạt, hết thảy kinh đều thông đạt, là đạo lý này. Một pháp môn thông đạt, hết thảy pháp môn đều thông đạt, đây là bí quyết mà bạn muốn cầu nhanh chóng. Nếu năm năm không được thì tăng thêm năm năm, năm năm không được là thế nào? Cho dù có thể giữ được giới nhưng bạn chưa đắc định. Cho nên, thâm nhập một môn là tam học giới định tuệ hoàn thành một lần, lúc chúng tôi giảng kinh cũng giảng qua rất nhiều lần, nhất định hoàn thành tam học giới định tuệ.

Cho nên biết đọc kinh, hiện tại khó, con người hiện tại đè xướng học rộng nghe nhiều, cái gì cũng đều muốn học, kết quả học tối già, học mấy chục năm nhưng không hiểu được thứ gì cả. Tại sao vậy? Tâm của họ loạn, tâm không định lại được, vọng niệm quá nhiều, vọng tưởng quá nhiều, điều này không có cách nào nhập cửa Phật, thầy giáo tốt hơn đi chẳng nữa cũng không thể giúp đỡ được. Cho nên bản thân nhất định phải có thể ngộ nhập, ngộ nhập nhất định phải dựa vào tâm thanh tịnh, phải dựa vào định lực. Định càng sâu thì thể hội của bạn càng sâu, càng rộng; định lực cạn thì thể hội sẽ cạn, tức là ngộ nhập có sâu cạn khác nhau. Công phu định thực sự cao đến một trình độ nhất định là một nhập hết thảy nhập, tức là quán thông rồi, đó chính là câu “minh tâm kiến tánh” mà Thiền tông nói, là câu “đại khai viên giải” mà Giáo hạ nói. Nếu bạn muốn chứng minh, bất kỳ kinh điển nào mang tới bạn đều có thể thông đạt, bạn đều không có chướng ngại, vậy thì thực sự là thông rồi.

Đây là phương pháp rất hay, con người hiện nay không tin thì không có cách nào. Bạn nhất định phải tin, dựa theo phương pháp cũ của thánh hiền xưa, phương pháp cũ đã dùng ngàn vạn năm, họ có kinh nghiệm; hiện tại chúng ta tạo ra phương pháp mới, còn chưa được thử nghiệm, còn chưa biết có đáng tin hay không, vậy thì bạn chịu thiệt thòi lớn.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo nói, A-la-hán có thể biết được tương lai 500 đời của con người, là 500 đời của định số hay là 500 đời của biến số?

Đáp: Định số, biến số họ đều biết. Nếu như biết định số, không biết biến số thì họ không phải là A-la-hán mà họ là người nào? Không tiên sinh trong Liễu Phàm Tứ Huân, đoán mệnh, đoán mệnh có thể biết được định số, không biết được biến số. A-la-hán, Phật Bồ-tát biết được biến số, các ngài không cần đoán. Làm sao các ngài biết được? Trong thiền định thấy được, ngay cả biến hóa từng giây từng phút các ngài đều biết được. Có điều công phu định lực của La-hán cũng có sâu cạn khác nhau, người thê gian chúng ta quen gọi Tu-đà-hoàn chính là La-hán, Tu-đà-hàm cũng là La-hán, A-na-hàm cũng là La-hán, A-la-hán cũng là La-hán. Cho nên La-hán có cấp bậc, tức là từ quả tú hướng Tiểu thừa, tám cấp bậc, bạn đều phải biết tám cấp bậc này. Họ có công phu định lực, công phu có sâu cạn khác nhau. Nhưng những điều họ thấy được sẽ không nhìn sai, bởi vì không phải là họ suy đoán, là họ thấy được cảnh giới trong thiền định.

Vị trí thấp, quả vị La-hán thấp dưới tam quả thì thông thường họ phải nhập định mới có thể quan sát được, lúc xuất định thì nói với bạn. Cấp bậc cao, A-la-hán tú quả trở lên thì không cần nhập định, tại sao vậy? Họ mọi lúc đều đang ở trong định. Ở trong định, tức là lục căn sẽ không bị cảnh giới bên ngoài quấy nhiễu, cho nên mắt trong sắc nhập định, mắt nhìn sắc không bị sắc quấy nhiễu, đó chính là mắt trong sắc nhập định; tai trong âm thanh nhập định, cho dù bất kỳ âm thanh gì cũng không quấy nhiễu được họ. Nói cách khác, họ thực sự khé nhập “phàm những gì có tướng đều là hư vọng”, cho nên họ tiếp xúc nhưng không bị quấy nhiễu, họ ở trong định. Đây chính là câu trong kinh giáo Đại thừa thường nói, “Na-già¹ thường trong định, không lúc nào không định”, đi đứng ngồi nằm đều ở trong định. Cho nên bạn có câu hỏi muốn hỏi họ, họ không cần nhập định, họ sẽ tùy thời trả lời bạn. Bạn không hỏi thì họ không biết bất kỳ điều gì, bạn vừa hỏi thì họ lập tức hiện tiền, họ

---

¹ Na-già có nghĩa là voi, rồng, vô tội, bát lai. Voi, rồng là thí dụ cho những bậc có đại lực dụng, hoặc chỉ cho những bậc đã trừ sạch tội ác, không còn phiền não sanh tử. Thông thường từ Ma-ha Na-già được dùng để tôn xưng Phật hoặc A-la-hán.

Theo Huyền Úng Ân Nghĩa 23 thì Na-già có ba nghĩa: voi, rồng, bát lai. Kinh Khổng Tước tôn xưng Phật là Na-già, vì Phật không còn sanh tử. Luận Đại Trí Độ 3 (Đại 25, 81 trung) ghi: “Ma-ha là đại, na là vô, già là tội”. Ngoài ra, định Na-già hoặc đại định Na-già là thiền định của Phật.

Luận Câu-xá 13 (Đại 29, 72 thượng) ghi: Có bộ cho rằng chư Phật Thê Tôn thường ở trong định (...), cho nên khé kinh chép “Na-già đi trong định, Na-già đứng trong định, Na-già ngồi trong định, Na-già nằm trong định”.

liền biết được, thật ra mà nói, phản ứng còn nhanh hơn hiện nay chúng ta dùng máy vi tính rất nhiều, máy vi tính không bằng não của con người, còn kém xa.

Hỏi: Câu hỏi thứ tám, lúc sư phụ khai thị vào bữa sáng từng nói qua, “vào thời xưa, nếu không phải thực sự bái thầy, không có tâm cung kính tới cầu học thì chính là trộm pháp”, hiện tại mỗi ngày chúng con nghe kinh trên mạng có phải là trộm pháp không?

Đáp: Đáp án nằm trong câu hỏi của bạn, không phải bạn đã hỏi rất rõ ràng rồi sao? Vào thời xưa, bạn hiện tại lại không phải là thời xưa. Nếu vào thời xưa thì bạn chính là trộm pháp; hiện nay thì sao? Hiện nay không coi là trộm pháp, bởi vì không phải là thời xưa. Cho nên chúng ta phải biết, xưa và nay khác nhau. Hiện tại chỉ sợ bạn không trộm pháp, bạn có thể trộm pháp thì bạn nhận được lợi ích. Trong Phật pháp thường nói, “hễ thoảng qua tai, mãi là hạt giống đạo”, hễ thoảng qua mắt cũng trở thành hạt giống đạo, là giống nhau. Hạt giống Phật pháp trồng trong a-lại-da thức của bạn là chuyện tốt, không phải là chuyện xấu, bạn có thành tựu hay không? Vậy thì phải xem tâm cung kính của bạn, tâm cung kính không phải là đối với thầy giáo. Cho nên thời xưa thầy giáo dạy học trò, xem người học trò này có tâm cung kính hay không, đó là thế nào? Đó là phương pháp quan sát căn tính của học trò, bởi vì hết thầy pháp đều là từ trong thành kính mà đạt được lợi ích. Bạn xem trong Ân Quang Đại Sư Văn Sao đã nói rất nhiều, “một phần thành kính được một phần lợi ích, mười phần thành kính được mười phần lợi ích”, tuyệt đối không phải là nói thầy giáo yêu cầu học trò cung kính với họ, vậy thì sai rồi, người thầy giáo như vậy thì có thể không cần theo họ học.

Thầy giáo nhìn thấy học trò cung kính, là người học trò này có thể nhận được lợi ích lớn bao nhiêu, có thể tiếp nhận được mấy phần? Họ có năm phần tâm cung kính thì có thể tiếp nhận được năm phần, vậy thì thầy giáo cũng chỉ dạy họ nhiều như vậy thôi, sẽ không dạy nhiều hơn nữa; dạy nhiều hơn nữa họ không tiếp nhận được. Giống như cái ly hay đồ đựng vậy, chỉ lớn như vậy, chứa đầy rồi thì nó sẽ tràn ra ngoài; cầm ly lớn tới thì chứa nhiều một chút, ly nhỏ thì chứa ít một chút, cho nên đây là tâm cung kính khác nhau. Có mười phần tâm cung kính thì thầy giáo nhất định sẽ thương yêu bảo hộ họ, tại sao vậy? Người này là người truyền pháp, thầy giáo phải dạy hết mọi thứ cho họ, còn hy vọng tương lai trong tu học học trò càng có thành tựu hơn, vượt hơn thầy giáo, đây là nguyện vọng của thầy giáo, gọi là trò giỏi hơn thầy. Nếu những gì học trò học mà tương lai không thể vượt hơn thầy giáo thì người thầy này là tội nhân, người thầy này chưa nghiêm túc dạy học, có lỗi với học trò. Cho

nên trò giỏi hơn thầy là vinh quang vô thượng của người thầy, có được sự tôn kính của xã hội đại chúng.

Cho nên trước đây dạy học trò, bạn xem học trò được dạy ra bởi tú tài nghèo ở thôn quê hổn lánh, học trò tương lai thành tựu thi đậu trạng nguyên, vậy thì người thầy vinh hiển không gì sánh bằng. Khi học trò trạng nguyên trở về nhà, thi đậu trạng nguyên thì việc đầu tiên là bái thầy, bái vị nào? Bái vị thầy vỡ lòng, người Trung Quốc hiểu được đạo lý này, người nước ngoài không hiểu. Vỡ lòng đó là gốc rễ, người thầy dạy gốc rễ quá quan trọng, họ ảnh hưởng bạn cả đời. Người thầy vỡ lòng đa phần là dạy vào lúc mấy tuổi? Lúc sáu bảy tuổi, trước sáu bảy tuổi là cha mẹ dạy, sau này thì giao cho thầy giáo dạy, dạy đến lúc mười mấy tuổi, gốc rễ cắm vững rồi, cho nên ân đức này lớn. Từ lúc sanh ra đến năm sáu tuổi là cha mẹ dạy, ân đức của cha mẹ quá lớn lao. Vào thời đại hiện nay, người làm cha mẹ lơ là trách nhiệm của chính mình, bạn chỉ biết nuôi chúng, bạn không hiểu phải dạy chúng, không thể không biết điều này.

Hiện tại mặc dù chúng tôi có những công cụ như mạng internet, truyền hình vệ tinh, đĩa VCD, còn có sách nữa, lưu hành phổ biến đi khắp nơi. Dựa vào những công cụ này để tham khảo, người học tập vô cùng nhiều, tuyệt đại đa số tôi đều chưa từng gặp mặt. Có thể đạt được bao nhiêu lợi ích? Vẫn là dựa vào tâm thành kính, có sự thành kính đối với khóa học đã học, không hoài nghi đối với Phật pháp, có thể tin tưởng thầy, có thể y giáo tu học, có thể thực hành được những thứ đã học vào trong cuộc sống của chính mình, thực hành vào trong công việc của chính mình, thực hành vào trong đối nhân xử thế tiếp vật của chính mình, vậy sẽ đạt được lợi ích chân thật. Họ có được lợi ích, nhất định sẽ ảnh hưởng người khác, sẽ ảnh hưởng gia đình của họ, sẽ ảnh hưởng bạn bè của họ, ảnh hưởng đồng nghiệp của họ, ảnh hưởng hàng xóm láng giềng, đây chính là tự hành hóa tha, công đức vô lượng, phải hiểu những điều này. Cái gọi là trộm pháp tức là không có tâm cung kính, gọi là lừa đời lấy tiếng, vậy thì sai rồi, mang Phật pháp đi lừa gạt những chúng sanh thiện lương, đây gọi là trộm pháp.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, bình thường công việc bận rộn, không theo kịp khóa học của học viện online, lại muốn kiên trì học tập, nên làm như thế nào?

Đáp: Tôi nghĩ khóa học trên mạng chắc là lúc nào cũng có thể xem được, lúc nào cũng có thể tải về, không theo kịp thì học từ từ, không cần vội vàng. Người ta học hai năm là hoàn thành, mình học bốn năm, cũng có thể hoàn thành giống vậy. Đây là thực sự học, không cần cạnh tranh với người khác, không cần thi đua với

người khác, nhất định phải có được lợi ích chân thật, tự mình có được thọ dụng chân thật, đây mới là đúng đắn.

Hỏi: Câu hỏi cuối cùng, vì để cho càng nhiều người ở trong nhà sách có thể nhìn thấy sách của lão pháp sư, nếu như học trò bỏ tiền ra in ấn, miễn phí tặng cho nhà sách. Phía sau sách in danh nghĩa của nhà sách, rồi để nhà sách tự mình định giá bán kiêm lời. Xin hỏi có thể làm như vậy không?

Đáp: Có thể làm vậy, đây là Bồ-tát hạnh, vậy rất từ bi. Bạn bỏ tiền ra để nhà sách bán, nhà sách có thể kiêm lời; nói cách khác, bạn cũng là dùng tiền bồ thí cho ông chủ tiệm sách, cho nên đây là chuyện tốt, tôi cũng không phản đối. Có người nói với tôi, pháp sư, có người đang bán sách đĩa của thầy. Đó là chuyện tốt, không phải là chuyện xấu, chỉ cần có người mua, có người được lợi ích. Nhưng trong này có một chuyện phải chú ý tới, đó là không được in lên câu “sở hữu bản quyền, sao chép truy cùu”, không được in câu này lên. Chỉ cần không in câu này thì đều tốt, đều như pháp. Thật ra mà nói, người thế gian không hiểu đạo lý này, tức là quá coi trọng lợi ích của chính mình, ngược lại tổn hại phước báo của chính mình, thế thì thật lấy làm tiếc, cũng vô cùng đáng tiếc. Tại sao vậy? Nếu các bạn thực sự đọc hiểu Liễu Phàm Tú Huân thì bạn sẽ khai ngộ. Nếu coi đó là một môn học để học tập thì vô cùng tốt. Nhiều năm về trước, tôi khuyên đồng tu bắt đầu làm từ Liễu Phàm Tú Huân, mỗi ngày đọc một lần, dùng thời gian một năm đọc 300 lần, thâm nhập một môn. Bạn sẽ thực sự biết được đạo lý nhân quả báo ứng và chân tướng sự thật, có lợi ích lớn đối với cả đời của bạn!

Bất kỳ người nào, cả đời đều có vận mệnh, bạn không có cách nào vượt khỏi vận mệnh của mình, gọi là “một miếng ăn, một hớp nước, không gì không định trước”, điều này ngay cả người nước ngoài đều hiểu được. Ông Edgar Cayce người Mỹ từng nói, bất kỳ người nào trên thế gian này, những chuyện họ gặp mỗi ngày, không có chuyện nào là đột nhiên phát sinh, hết thảy đều có nhân trước, có quả sau. Trước là đời trước, tạo tác của bạn, nhân tạo hiện tại, đời sau có quả báo, ông cũng nói nhân quả ba đời. Cho nên trong mệnh của bạn cả đời có bao nhiêu tiền tài, đó là định sẵn; mặc dù là định sẵn nhưng nó có thể sinh lãi, cũng có thể thua lỗ, tức là lỗ vốn. Đó là dụng tâm mỗi ngày của bạn. Tâm của bạn thiện, bạn hoan hỷ bồ thí thì định số trong mệnh của bạn sẽ tăng trưởng; nếu bạn dùng phương thức không chính đáng để đạt được lợi ích, vậy thì sẽ bị tổn hại, là đạo lý như vậy. Nếu bạn mở nhà sách, tôi không mở nhà sách, nếu tôi mở nhà sách, làm ông chủ nhà sách thì phía sau tôi nhất định sẽ in câu “không có bản quyền, hoan nghênh sao chép”, vậy thì nhà

sách của tôi nhất định vô cùng hưng thịnh. Đây là có đạo lý, càng bô thí càng nhiều! Không có bản quyền.

Hiện tại có rất nhiều pháp sư, đại đức trong và ngoài nước thường hỏi tôi, pháp sư à, tại sao pháp duyên của thầy lại tốt như vậy? Tôi nói với họ, không ngoài điều gì khác, không cần bản quyền thì pháp duyên sẽ tốt. Nếu bạn muốn “sở hữu bản quyền, sao chép truy cứu” thì pháp duyên của bạn sẽ bị chính bản thân bạn chướng ngại. Lúc trước, lúc đó tôi còn chưa tới Singapore, mỗi năm tới đó ở một tháng, giảng kinh một tháng, đa phần là đi từ Hồng Kông, sau khi giảng kinh xong ở Hồng Kông thì tới Singapore. Pháp sư Diễn Bồ là bạn cũ của tôi, có một ngày ông mời tôi ăn cơm, ông đưa ra câu hỏi này, ông nói: “pháp duyên của thầy tốt như vậy, có thể dạy cho tôi không?” Tôi nói chuyện này rất đơn giản! Những đĩa chúng tôi giảng, kinh sách chúng tôi in, tất cả đều không có bản quyền, hoan nghênh sao chép. Sau khi ông nghe lời tôi nói, ông nói: “tôi thật cô hàn”, các bạn nghe có hiểu không? Tôi vốn cũng nghe không hiểu cô hàn là gì? Hóa ra nghĩa là keo kiệt, ông làm không được, sách của ông đều là “sở hữu bản quyền, sao chép truy cứu”.

Có một ngày, tôi Quỹ giáo dục Phật-đà của chúng tôi, đây là một cơ cấu mà tôi lập ra ở Đài Loan, chuyên môn in sách lưu hành. Ông tới nơi đó xem, chúng tôi in rất nhiều, lưu hành trên toàn thế giới, không có sách của ông. Ông hỏi tôi: “pháp sư Tịnh Không, sao các thầy không in một quyển sách nào của tôi vậy?” Tôi nói: “phía sau sách của thầy có ghi ‘sở hữu bản quyền, sao chép truy cứu’. Tôi làm sao dám in?” Đây chính là tự mình cắt đứt mất pháp duyên của chính mình, vậy thì còn cách nào? Tới sau cùng ông viết một quyển sách mới tặng cho tôi, “quyển này không có bản quyền, giao cho thầy đó”, chúng tôi liền in nó ra. Tôi nói không được làm như vậy, chúng ta đều muốn lợi ích chúng sanh, lợi ích chúng sanh thì tại sao còn đặt ra nhiều rtrap kiểm soát như vậy, gây khó khăn cho người khác như vậy? Đây là sai lầm, cho nên sách, đĩa của chúng tôi, mặc dù không mua được ở tiệm sách, nhưng số lượng lưu hành khắp trong và ngoài nước, khắp nơi đều có. Trong tiệm sách đều là có bản quyền, dù thế nào cũng không sánh được với chúng tôi, đạo lý là ở chỗ này.

Cho nên nếu bản thân thực sự muốn có được tiền tài lớn thì tu bổ thí tài nhiều hơn, càng thí càng nhiều. Bạn không cần phải sợ, bạn đọc thông Liễu Phàm Tú Huấn rồi thì bạn sẽ có tín tâm. Đừng cho rằng tôi kiếm tiền rất vất vả, lúc tôi còn trẻ cũng vô cùng gian khổ, tôi là được đại sư Chương Gia dạy tôi, nhìn thấy tôi rất đáng thương, trong mệnh không có tài khố, cả đời bần cùng hạ tiện. Cho nên thầy dạy tôi phương pháp này, tu bổ thí tài, bổ thí pháp, bổ thí vô úy. Tôi thực sự nghe lời, nghe

lời dạy của thầy. Đại sư Chương Gia lớn hơn tôi 39 tuổi, cho nên tôi coi thầy như ông của mình, lúc tôi theo thầy là 26 tuổi, lúc đó thầy 65 tuổi. Tôi chịu nghe lời, tin tưởng thầy tuyệt đối không lừa gạt tôi, cho nên dù khó khăn đến đâu, một đồng, hai đồng có thể bỏ thí, không thành vấn đề, bắt đầu làm từ chỗ này. Cách bố thí thế nào? Trong đạo tràng có người phóng sanh, quyên góp tiền phóng sanh, tôi liền tùy hỷ, một đồng, hai đồng; có người in kinh, tôi cũng một đồng, hai đồng, có bao nhiêu thì quyên góp bấy nhiêu, sau này càng quyên góp càng nhiều, thật không ngờ tới.

Lần đầu tiên tôi mua bộ Đại tang kinh, vô cùng gian khổ, ba năm bót ăn bót tiêu, ba năm mua một bộ Đại tang kinh. Không ngờ được hiện tại chúng tôi in Đại tang kinh tặng cho người khác, đã in hơn 6.500 bộ, không cách nào tưởng tượng được, thực sự là càng thí càng nhiều. Tuyệt đối không được sở hữu, không được chiếm hữu, chỉ cần bạn sở hữu, chiếm hữu thì phước báo sẽ tổn hại, có phước thì mọi người cùng nhau hưởng, không được hưởng một mình. Cuộc sống của một người, vẫn là trải qua đơn giản, trà thô cám nhạt khỏe mạnh hơn bất kỳ điều gì. Cho nên lúc có khả năng thì toàn tâm toàn lực giúp đỡ người khác, dùng tài lực giúp đỡ người khác, dùng trí tuệ giúp đỡ người khác. Những năm này tôi thường ra ngoài đi tham gia hội nghị quốc tế, đây là dùng trí tuệ giúp đỡ người khác, giúp đỡ làm thế nào hóa giải xung đột, làm thế nào thực hiện an định hòa bình cho xã hội, điều này rất quan trọng.

Hiện tại toàn bộ xã hội loạn rộ, không biết được căn nguyên của loạn, chúng ta rất rõ ràng, là do lơ là giáo dục, cho nên hiện tại chúng tôi đặc biệt đề xướng dạy học gốc rễ của ba nhà Nho Thích Đạo. Bạn giảng mà người khác không tin tưởng, bạn giảng rất hay, rất tốt nhưng không làm được! Vậy thì ai tin tưởng bạn? Cho nên chúng tôi ở Trung Quốc, hiện tại chúng tôi có hai nơi thử nghiệm, chúng tôi làm thử nghiệm. Nơi thử nghiệm đầu tiên là một thị trấn nhỏ ở quê nhà của tôi - thị trấn Thang Trì, chúng tôi vừa bắt đầu dạy bốn tháng, bồi dưỡng giáo viên hai tháng, giáo viên bắt đầu dạy học bốn tháng, nhận được hiệu quả rất tốt. Thị trấn nhỏ sau khi được dạy bốn tháng thì vợ chồng không cãi nhau nữa, nhận được hiệu quả rồi. Mẹ chồng con dâu có thể chung sống rất hòa thuận, hàng xóm không còn cãi nhau, không còn tranh chấp nữa, đều có thể nhường nhịn lẫn nhau. Các em nhỏ đều biết hiếu thuận cha mẹ, chúng tôi rất hoan hỷ. Trong cửa hàng không còn kẻ trộm, trước đây trong cửa hàng thường nói với chúng tôi, trông coi rất nghiêm ngặt nhưng ngày nào cũng mất đồ. Hiện tại sau khi trải qua bốn tháng giáo hóa, không cần để ý nữa, cũng sẽ không mất đồ. Cho nên con người là dạy tốt được, mở hội nghị không làm được, mở hội nghị

không tốt được, phải dạy, phải mở lớp, phải dạy học. Chúng tôi hy vọng giới thiệu phương pháp mở lớp dạy học này cho Liên Hợp Quốc, giới thiệu cho toàn thế giới, hy vọng mọi người đều có thể thúc đẩy. Thế giới này của chúng ta an định hòa bình vẫn là có hy vọng, chỉ cần mọi người thực sự chịu làm.

Hôm kia, chúng tôi đại khái ghi hình mười mấy phút, không tới hai mươi phút, ghi hình một đoạn diễn giảng. Tháng năm bên đó sắp tổ chức một hoạt động, biểu dương người cha tốt, người con tốt, tổ chức hoạt động này, tôi không cần tới tham gia, quay băng ghi hình này đưa cho họ bật lên là được. Chúng ta phải hết lòng làm những chuyện này. Nơi thử nghiệm thứ hai, Sơn Đông có huyện Khánh Vân, là một huyện rất nhỏ, tôi từng tới đó. Dùng huyện thành này làm nơi thử nghiệm, hy vọng người toàn huyện, người toàn huyện không nhiều, đại khái còn ít hơn một khu của Hồng Kông, chúng tôi làm thử nghiệm với người toàn huyện. Tức là cư dân trong huyện này, nam nữ già trẻ, các ngành các nghề đều học Đệ Tử Quy, thực hành Đệ Tử Quy vào trong cuộc sống. Tôi nói tôi làm hai nơi thử nghiệm này là được rồi, một là thị trấn nhỏ, một là huyện thành, làm hai nơi thử nghiệm này. Làm thành công, chúng tôi liền giới thiệu cho nước ngoài, cho nên hiện tại mọi người làm vô cùng hoan hỷ. Vẫn còn 15 phút, nếu như không còn câu hỏi thì chúng ta tan học sớm. Tốt rồi, cảm ơn mọi người.